

VILNIAUS MIESTO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Vilniaus miesto savivaldybės
Kontrolės komitetui

2023-12-29 Nr. R-07-137

DĖL LEIDIMŲ VIEŠAJAI PREKYBAI IŠDAVIMO

Vadovaujantis Vilniaus miesto savivaldybės kontrolieriaus pavedimu¹ ir Vilniaus miesto savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos (toliau – Tarnyba) 2023 metų veiklos planu, Vilniaus miesto savivaldybės (toliau – VMS) administracijoje atlikome leidimų viešajai prekybai išdavimo 2023 metais teisėtumo vertinimą. Audito procedūros buvo atliktos VMS administracijos Licencijų ir leidimų skyriuje bei 19 VMS seniūnijų (išskyrus Naujamiesčio ir Senamiesčio seniūnijas, kuriose leidimų išdavimas pavestas VMS administracijos Licencijų ir leidimų skyriui). Audituojamas laikotarpis – 2023 m. sausio – spalio mėn. VMS už leidimų viešajai prekybai išdavimą buvo suplanavusi gauti 545 000,00 Eur, faktiškai 2023 m. spalio 31 d. gauta 613 083,10 Eur, t. y. 68 083,10 Eur arba 12,5 proc. daugiau lėšų, negu buvo planuota surinkti per 2023 metus.

Rinkliavos dydžius, viešo konkurso organizavimo ir vietinės rinkliavos dydžio nustatymo tvarką, vietinės rinkliavos mokėjimo tvarką, lengvatas ir rinkliavos gražinimo rinkliavos mokėtojams atvejus nustato Vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą nuostatai patvirtinti 2014 m. sausio 29 d. VMS tarybos sprendimu Nr. 1-1657 „Dėl Vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą nuostatų tvirtinimo“. Vietinė rinkliava už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą yra VMS tarybos sprendimu nustatyta privaloma įmoka rinkliavos mokėtojams, prekiaujantiems ar teikiantiems paslaugas VMS teritorijos viešosiose vietose: gatvėse, aikštėse, skveruose, parkuose, miškuose, ant pėsčiųjų takų, paplūdimiuose, automobilių stovėjimo vietose ir poilsio aikštelėse, vandens telkiniuose ir prie jų bei kitose žmonių susibūrimo vietose.

Leidimų prekiauti ir teikti paslaugas išdavimo ir panaikinimo tvarką viešosiose VMS teritorijos vietose nustato VMS administracijos direktoriaus 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. 30-157/20 patvirtintas Leidimų prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išdavimo ir panaikinimo

¹ Savivaldybės kontrolieriaus 2023 m. lapkričio 7 d. Nr. B-02-9.

tvarkos aprašas (toliau – Aprašas). Leidimas prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose – dokumentas, fiziniam ar juridiniam asmeniui (toliau – asmuo) suteikiantis teisę verstis mažmenine prekyba ar teikti paslaugas konkrečioje VMS teritorijos viešojoje vietoje. Leidimus išduoda VMS administracijos Licencijavimo ir leidimų skyrius (toliau – Licencijavimo ir leidimų skyrius) ir VMS administracijos seniūnijos (toliau – seniūnijos), kurių teritorijoje bus vykdoma prekyba (teikiamos paslaugos), išskyrus Naujamiesčio ir Senamiesčio seniūnijų teritorijas, kurioms Leidimus išduoda Licencijavimo ir leidimų skyrius. Leidimai išduodami taikant vieno langelio principą. Asmeniui suteikiama galimybė dalyvauti paslaugos teikimo užsakymo procese elektroninėje erdvėje. Asmuo gali užpildyti elektroninę paslaugos užsakymo formą ir gauti elektroninę administracinę paslaugą. Išduodami leidimai prekiauti (teikti paslaugas): iš kiosko ar paviljone, renginio metu, lauko kavinėje, iš (nuo) laikinojo įrenginio, prekybai pritaikyto automobilio ar jo priekabos, pramoginiais įrenginiais.

Viso per audituojamą laikotarpį buvo išduoti 1 800 leidimų, iš jų 113 leidimų prekiauti iš kiosko, 490 leidimų prekiauti lauko kavinėse, 193 leidimai prekiauti renginių metu, 1004 leidimai prekiauti nuo laikinųjų prekybos įrenginių ir transporto priemonėse (109 išdavė Licencijų ir leidimų skyrius, kitus 895 – seniūnijos).

Atlikus audito procedūras, patikrinta 51 proc. 2023 metais išduotų leidimų. Patikrinus, ar leidimai prekiauti (teikti paslaugas) viešosiose vietose išduoti laikantis Aprašo reikalavimų², taip pat ar rinkliava už leidimo išdavimą sumokėta laikantis vietinės rinkliavos už leidimo prekiauti ar teikti paslaugas viešosiose vietose išdavimą nuostatų (toliau – Nuostatai)³ bei įvertinus VMS administracijos pateiktus pastebėjimus, pateikėme pastabas :

1. Nuostatų 6 p. nustatyti, kad rinkliavos dydžiai mokami už atskiras leidimų rūšis. Aprašo 19 p., 25 p., 28 p., 31 p. ir 36 p. numatyta, kad VMS administracijos Licencijavimo ir leidimų skyrius ir seniūnijos kontroliuoja, ar asmuo yra sumokėjęs vietinės rinkliavos įmoką už Leidimo išdavimą. Nustatyti 44 atvejai, kai buvo neteisingai paskaičiuota ir sumokėta rinkliava, t. y. bendrai buvo sumokėta 303,20 Eur⁴ mažesnė rinkliava nei turėtų būti priskaičiuota pagal Nuostatų 6 p. (leidimai A484E-67/23, A82E-533/23, A82E-888/23, A82E-735/23, A82E-570/23, A82E-457/23, A82E-63/23, A82E-812/23, A82E-860/23, A82E-861/23, A82E-449/23, A82E-454/23, A82E-515/23, A82E-632/23, A82E-782/23, A82E-791/23, A82E-68/23, A82E-73/23, A82E-735/23, A82E-752/23, A82E-770/23, A82E-773/23, A82E-776/23, A82E-781/23, A82E-789/23, A82E-821/23, A82E-652/23, A82E-731/23, A82E-762/23, A82E-852/23, A82E-414/23, A82E-255/23, A82E-258/23, A82E-905/23,

² 2020 m. sausio 21 d. VMS administracijos direktoriaus įsakymas Nr. 30-157/20

³ 2014 m. sausio 29 d. VMS tarybos sprendimas Nr. 1-1657

⁴ Pastebėjus klaidą, nepriemoka sumokėta už keturis iš šių leidimų – Nr. A82E-533/23, Nr. A82E-888/23 ir Nr. A82E-457/23

A82E-818/23, A82E-716/23, A82E-411/23, A82E-653/23, A82E-108/23, A82E-289/23, A82E-424/23, A82E-513/23, A82E-514/23 ir A82E-9/23). Tai neatitinka Aprašo 19 p., 25 p., 28 p., 31 p. ir 36 p. bei Nuostatų 6 p. nustatytų reikalavimų. Šie leidimai sudaro 4,78 % nuo visų patikrintų leidimų. Pažymėtina, kad už keturis leidimus (Nr. A82E-888/23, Nr. A82E-63/23, Nr. A82E-533/23 bei Nr. A82E-457/23) pastebėjus klaidą nepriemoka 73,20 Eur buvo sumokėta.

2. Aprašo 8 p. numatyta, kad Leidimai išduodami laikotarpiui nuo vienos dienos iki vienu metų. Nustatėme 1 atvejį, kai, nesivadovaujant Aprašo 8 p. nuostatomis, leidimas (A82E-440/23) išduotas ilgesniam nei 1 metų laikotarpiui, t. y. 1 metams ir 1 mėn.
3. Aprašo 2–6 skyriuose nustatyti reikalavimai teikiamiems dokumentams leidimui gauti. Siekiant gauti bet kurios rūšies leidimą viešai prekybai yra pildomas nustatytos formos (su privalomai nurodomais rekvizitais) prašymas. Nustatėme atvejus, kai prašymai pildomi nenurodant visų privalomų rekvizitų:
 - 6 atvejus, kai prašyme nebuvo nurodytas kiosko (paviljono) projekto numeris ir data ar tipinio kiosko įrengimo vietos schemos žymens numeris (2023-04-05 Nr. A484E-59/23, 2023-05-19 Nr. A484E-64/23 ir 2023-09-27 Nr. A484E-91/23, A484E-5/23, A484E-54/23 ir A484E-55/23);
 - 43 atvejus, kai prašymuose išduoti leidimą prekiauti (teikti paslaugas) iš (nuo) laikinojo įrenginio, iš prekybai pritaikyto automobilio ar jo priekabos nebuvo privalomų rekvizitų, asmens kodo, adreso, telefono ir/arba el. pašto (A82E-601/23, A82E-39/23, A82E-594/23, A82E-10/23, A82E-11/23, A82E-288/23, A82E-475/23, A82E-507/23, A82E-532/23, A82E-537/23, A82E-550/23, A82E-606/23, A82E-673/23, A82E-675/23, A82E-799/23, A82E-803/23, A82E-888/23, A82E-791/23, A82E-735/23, A82E-985/23, A82E-442/23, A82E-688/23, A82E-362/23, A82E-129/23, A82E-834/23, A82E-837/23, A82E-255/23, A82E-277/23, A82E-623/23, A82E-831/23, A82E-112/23, A82E-380/23, A82E-577/23, A82E-928/23, A82E-927/23, A82E-858/23, A82E-657/23, A82E-656/23, A82E-559/23, A82E-360/23, A82E-12/23, A82E-4/23 ir A82E-3/23). Pažymėtina, kad daugeliu atveju Licencijavimo ir leidimų skyrius bei seniūnijos šiuos duomenis turi duomenų bazėje, kadangi pardavėjai eilę metų yra tie patys;
 - 2 atvejus, kai prašymuose išduoti leidimą prekiauti (teikti paslaugas) iš (nuo) laikinojo įrenginio, iš prekybai pritaikyto automobilio ar jo priekabos nenurodytas prekių asortimentas ar teikiamų paslaugų rūšis (A82E-808/23 ir A82E-126/23).

4. Aprašo 46 p. numatyta, kad Licencijavimo ir leidimų skyrius ir seniūnijos kontroliuoja (kompleksiniai patikrinimai atliekami ne rečiau kaip vieną kartą per ketvirtį), kaip laikomasi Apraše ir kituose teisės aktuose, reglamentuojančiuose prekybos ir paslaugų veiklą, numatytų sąlygų. Administracinių nusižengimų, vykdamas prekybos ir paslaugų veiklą, kontrolę vykdo VMS administracijos Viešosios tvarkos skyrius (nuo 2023-10-01 Viešosios tvarkos grupė⁵). Informaciją apie vykdomą leidimų kontrolę pateikė tik 10 seniūnijų iš 19 (Pilaitės, Žirmūnų, Grigiškių, Naujosios Vilnios, Šeškinės, Antakalnio, Viršuliškių, Rasų, Naujininkų ir Žvėryno), 9 seniūnijų informacijos nepateikė. Informaciją pateikusios seniūnijos nurodė, kad nuolat vykdo patikrinimus, bendrauja su prekybininkais, sprendžia susidariusias problemas, apie pažeidėjus informuoja VMS administracijos Viešosios tvarkos skyrių. 9 iš 10 informaciją pateikusių seniūnijų (išskyrus Naujosios Vilnios seniūniją) nurodė, kad, nenustatant pažeidimų, patikrinimo aktai nebuvo surašomi. Pastebėjus nedidelius trūkumus pardavėjai buvo įspėjami žodžiu. Atsižvelgiant į tai, kad seniūnijos (išskyrus Naujosios Vilnios) ir Licencijavimo ir leidimų skyrius nepateikė patikrinimo aktų, negalėjome patvirtinti, kad buvo vykdomi kompleksiniai patikrinimai, kaip numatyta Aprašo 46 p. Išduotų leidimų prekiauti (teikti paslaugas) kontrolė Licencijavimo ir leidimų skyriuje ir seniūnijose yra nepakankama, nes apžiūros yra registruojamos ir aktai surašomi tik tais atvejais, kai yra skundai arba nustatomi pažeidimai (išskyrus Naujosios Vilnios seniūniją, kurioje kontrolė vykdoma pagal tvarkos aprašo reikalavimus). Administracinių nusižengimų, vykdamas prekybos ir paslaugų veiklą, kontrolė pavesta VMS administracijos Viešosios tvarkos skyriui. VMS administracijos Viešosios tvarkos skyrius reaguoja į skundus bei vykdo prevencinius patikrinimus, yra surašomi aktai.

Licencijų ir leidimų skyriaus bei seniūnijų vykdyta leidimų išdavimo kontrolė buvo nepakankama, todėl ne visais atvejais teikiant prašymus leidimui viešai prekybai gauti ir išduodant leidimus buvo laikomasi Aprašo ir Nuostatų reikalavimų:

- Prašymai leidimams gauti ne visais atvejais atitiko nustatytus reikalavimus;
- VMS duomenų valdymo sistemoje ne visais atvejais registruojant prašymus (leidimus) buvo talpinami visi privalomi dokumentai;
- Vienas leidimas išduotas ilgesniam, nei leidžiama terminui;
- Ne visais atvejais teisingai apskaičiuota ir sumokėta rinkliava.

Atsižvelgiant į nustatytus neatitikimus VMS administracijai rekomendavome patikslinti Aprašo nuostatas dėl reikalavimų teikiamiems dokumentams leidimui gauti, numatant galimybę,

⁵ Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2023-06-28 sprendimas Nr. 1-7

išduodant leidimą, pasinaudoti duomenimis iš turimų duomenų bazių, atitinkamai praplečiant ir informacinės sistemos funkcionalumą.

Vilniaus miesto savivaldybės kontrolierius

Gintaras Radavičius

Natalija Digrienė, tel. (85)2134196, el. p. natalija.digriene@vilnius.lt

Daiva Kirkilienė, tel. (85)2130253, el. p. daiva.kirkiliene@vilnius.lt

Marius Gumbrevičius, tel. (85)2130253, el. p. marius.gumbrevicius@vilnius.lt